PRVNÍ MÁJ

ANARCHISTŮ A ANARCHISTEK

BULLETIN ANARCHISTICKÉ FEDERACE K PŘÍLEŽITOSTI 1. MÁJE 2016 ZDARMA

JIŽ OD ROKU 1890 JSME NA PRVNÍHO MÁJE V ULICÍCH, ABYCHOM ODSOUDILI ÚTLAK NEPŘIROZENÝCH AUTORIT, STÁTU A JEHO BYROKRATICKÝCH A REPRESIVNÍCH INSTITUCÍ, STEJNĚ JAKO KAPITALISTICKÉ VYKOŘISŤOVÁNÍ... A VZNESLI POŽADAVEK NA SVOBODNOU PRÁCI VE SVOBODNÉ, SAMOSPRÁVNÉ A ZDOLA ORGANIZOVANÉ SPOLEČNOSTI VE PROSPĚCH JEJÍ I SVOBODNÉHO INDIVIDUA.

HAYMARKETŠTÍ MUČEDNÍCI

První máj je pro dělnické hnutí mimořádně významným dnem. Přestože byl v minulosti zneužit stalinistickou byrokracií, pro mnohé zůstává svátkem mezinárodní solidarity, příležitostí připomenout si boje minulosti a demonstrovat naději na lepší budoucnost. První máj nám připomíná, že zranit jednoho znamená zranit všechny.

Historie Prvního máje je úzce spjata s anarchistickým hnutím a bojem pracujících za lepší svět. Zrod mezinárodního svátku pracujících zapříčinila poprava čtyř anarchistů v Chicagu v roce 1887, kteří organizovali dělníky v boji za osmihodinový pracovní den. Vše začalo v 80. letech 19. století v USA. V roce 1884 Federace organizovaných odborových svazů Spojených států a Kanady schválila usnesení prosazující, že *„osm hodin musí představovat zákonný pracovní den počínaje 1. květnem roku 1886… Doporučujeme odborovým organizacím v celé této oblasti, aby působily na platné zákony tak, aby odpovídaly tomuto usnesení.“* Pro naplnění tohoto požadavku vyšla výzva ke stávkám na první květnový den roku 1886.

V Chicagu byli hlavní hybnou silou odborářského hnutí anarchisté s postojem, že osmihodinový pracovní den může být prosazen jedině skrze přímou akci a solidaritu. Uvědomovali si, že boje za reformy, jako je osmihodinový pracovní den, nejsou samy o sobě dostačující. Vykládali je jako pouhé bitvy v pokračujícím třídním boji, který může skončit jedině sociální revolucí a utvořením svobodné společnosti. S těmito ideály se organizovali a bojovali.

***„Přijde den, kdy bude naše ticho silnější než hlasy, které dnes rdousíte.“* A. Spies**

Po celých Spojených státech stávkovalo na 400 000 dělníků, v Chicagu vstoupilo do stávky až 45 000 dělníků. Třetího května zahájila policie palbu do davu stávkujících v továrně McCormick. Jeden stávkující padl, šest jich bylo smrtelně postřeleno a nespočet dalších zraněn. Anarchisté svolali setkání mas na následující den na náměstí Haymarket, aby protestovali proti policejní brutalitě. Když se shromáždění chýlilo ke konci, přijel kordon 180 policistů, jehož velitel vydal příkaz, že musí být rozpuštěno. V tu chvíli byla do policejních řad hozena bomba, policie odpověděla palbou do davu. Kolik bylo tehdy policií zabito a zraněno civilistů, se nikdy nevyšetřilo.

V Chicagu se rozpoutal doslova teror. V dělnických bytech, kancelářích a tiskárnách probíhaly razie, mnoho lidí bylo zmláceno. *„Nejprve proveďte razie a až potom se zajímejte o zákon,“* veřejně doporučil policejním složkám státní zástupce Julius Grinnel, když se lidé začali dovolávat povolení k raziím. Osm anarchistů bylo obviněno ze spolupachatelství činu vraždy. Nikdo ani nepředstíral, že by snad kdokoliv z obviněných vhodil onu bombu, nebo dokonce plánoval útok. Místo toho bylo porotě řečeno: *„Zákon je před soudem. Anarchie je před soudem. Tito muži byli vybráni, vyselektováni velkou porotou a obviněni, jelikož jsou vůdci. Nejsou více vinni než tisíce, které je následují. Džentlmeni v porotě, uznejte tyto muže vinnými, učiňte z nich příklady, pověste je a zachráníte naše instituce, naši společnost.“* Porota se skládala z byznysmenů a příbuzného jednoho zabitého policisty. Není tedy překvapivé, že obvinění byli odsouzeni – sedm k smrti, osmý k patnáctiletému trestu odnětí svobody.

Díky masivní mezinárodní solidární kampani byly dva tresty smrti zmírněny na doživotí, ale celosvětové protesty stát nezastavily. Jeden ze zbylých pěti, Louis Lingg, spáchal sebevraždu v předvečer popravy. Další čtyři, Albert Parsons, August Spies, George Engel a Adolph Fischer byli 11. listopadu 1887 oběšeni. V dělnické historii jsou známi jako haymarketští mučedníci. Podle historiků se pohřebního průvodu zúčastnilo od 150 000 do půl milionu lidí a samotného pohřbu 10 až 25 000.

V roce 1889 na Mezinárodní socialistické konferenci v Paříži navrhla americká delegace, aby byl 1. květen vyhlášen svátkem pracujících, dnem volna, připomínkou třídního boje pracujících a mučednictví chicagské osmičky. Od té doby je První máj dnem mezinárodní solidarity. V roce 1893 nový guvernér státu Illinois oficiálně omilostnil mučedníky z důvodu jejich zřejmé neviny a proto, že *„soud nebyl spravedlivý“*.

Anarchisté zůstávají věrni odkazu Prvního máje.

FRANCIE NA PRAHU VZPOURY

Pracovat až 12 hodin denně, dostávat za to čím dál nižší mzdu a skončit na ulici v podstatě bez důvodu. To není obraz raného kapitalismu. To je v kostce návrh na úpravu zákoníku práce, který chce prosadit vláda socialistů ve Francii roku 2016.

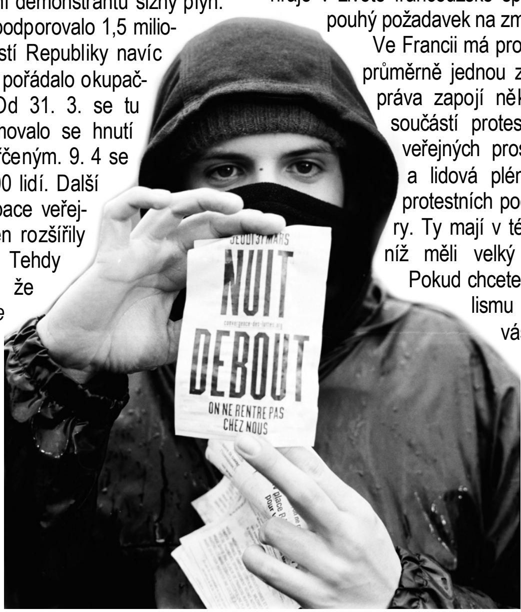
Není divu, že se proti novému zákonnému zotročení pod heslem *„Veliký skok vpřed do 19. století“* postavily statisíce lidí napříč Francií. První masový veřejný protest se odehrál 9. 3. a účastnilo se ho přes půl milionu lidí. Podle průzkumů je proti ministerské reformě 7 z 10 Francouzů. *„Požadujeme stažení tohoto návrhu a vypracování nového, který bude chránit pracovníky a zaměstnance,“* zaznělo na protestech. 17. 3. tisíce středoškoláků blokovaly školy, došlo ke střetům s policií, v Rennes stovky studentů obsadily nádraží, v Ruanu protestující „zdobili“ sídlo vládnoucí Socialistické strany. Výuku zastavilo 115 z 2500 středních škol. Represivní orgány přitvrdily a při dalších protestních akcích 31. 3. už na řadě míst došlo k ostrým střetům mezi demonstranty a policií. Po celé zemi se odehrálo přes 200 demonstrací, stávek a blokád. Zastavily se vlaky, studenti obsadili více než 200 škol, silnice kolem Paříže byly neprůjezdné, celý den byla zavřená Eiffelova věž, desítky letů v Paříži byly zrušeny. Podle informací odborů se protestů účastnilo asi 1,2 milionu lidí. Radikálové házeli barvu na banky a obchody, rozbíjeli bankomaty a zapalovali dýmovnice. Další vlna akcí proběhla 5. 4., skandovalo se tradiční heslo: *„Policie všude, spravedlnost nikde!“* V Rennes a Marseille se stavěly barikády. Bezpečnostní složky i tentokrát použily k rozehnání demonstrantů slzný plyn. Virtuálně protesty v tu chvíli podporovalo 1,5 milionu lidí. Na pařížském náměstí Republiky navíc už šestý den několik tisíc lidí pořádalo okupační protestní shromáždění. Od 31. 3. se tu každou noc scházeli a formovalo se hnutí podobné španělským Rozhořčeným. 9. 4 se do ulic vrátilo zhruba 200 000 lidí. Další fáze protestů ve formě okupace veřejného prostoru se v tento den rozšířily na více než 60 dalších měst. Tehdy si korporátní média všimla, že *„hnutí se dostává za hranice obyčejné opozice proti úpravě zákoníku práce: uprchlíci, problémy s dostupným bydlením, prekarizace práce, skutečná demokracie – diskutuje se o tom všem“.* To už se solidární okupace náměstí šíří i mimo Francii a lidé začínají obsazovat náměstí v Lisabonu, Madridu, Berlíně a Bruselu.

NUIT DEBOUT

Francouzské hnutí occupy nazvané Nuit Debout (Probdělá noc) se z Paříže rozšířilo do center velkých měst a všude kladlo důraz na svou nezávislost na politických stranách i odborech neboli na příslušnost ke zcela nové politické epoše. Základním sloganem Nuit debout je „Žádná vlajka, žádný lídr“, které má blízko k těm anarchistickým – k čemuž se mnozí účastníci hnutí hrdě hlásí. Hnutí Nuit Debout organizuje pléna, na nichž se diskutuje a rozhoduje, a vznikly pracovní skupiny jako součást jeho funkční struktury, které se věnují například logistice (distribuování darů, potravin, zajišťování aparatury pro vystoupení…), komunikaci, přípravě transparentů, vaření atd.

Metoda protestu byla inspirována španělským hnutím Indignados (Rozhořčení), kteří poprvé vyšli do ulic v roce 2011 a po čtyřech letech uspěli v obecních volbách v několika městech. Jak známo, z hnutí Indignados vyrostla španělská strana Podemos, ale francouzští rozhořčení nemají zatím v plánu nějakou politickou stranu zakládat, spíš naopak. Jedni předpovídají hnutí velkou budoucnost, jiní pozvolné vyhasnutí. Redaktor časopisu *Fakir* k tomu říká: *„Naším cílem není politika. Chceme především osvobodit lidi ze strnulosti, překonat jejich pocit bezmoci před politiky, probudit v nich aktivní občany. V tomhle ohledu je naše hnutí spíš emocionální než politické.“* Když se na noční pařížské náměstí Republiky podíváme z tohoto hlediska, Ruffen má pravdu. Pochopíme, že Nuit Debout hraje v životě francouzské společnosti důležitější roli než pouhý požadavek na změnu návrhu zákoníku práce.

Ve Francii má protestní hnutí tradici. Prý se tu průměrně jednou za deset let do boje za svá práva zapojí několik milionů lidí. Obvyklou součástí protestů bývají blokády silnic či veřejných prostranství, okupace univerzit a lidová pléna. Tradičním svolavatelem protestních pochodů v ulicích bývají odbory. Ty mají v této zemi bohatou historii, na níž měli velký podíl anarchosyndikalisté. Pokud chcete o dějinách anarchosyndikalismu vědět víc, připravujeme pro vás publikaci věnovanou tomuto tématu. Vedle poučení z minulosti ale nezapomínejme na boj v přítomnosti, k němuž současné dění ve Francii může být inspirací. Važme si stejně jako tamní demonstranti sami sebe, bojujme za posílení sociálních práv a nejlépe přímo za sociální přeměnu.

Anarchistická federace

Anarchistická federace (AF) byla založena v létě 1995 s cílem dát anarchistickému hnutí v Česku organizovanou podobu a napomoci tak lokálním skupinám i jednotlivcům koordinovat vzájemně své aktivity, efektivně spolu komunikovat, podnikat společné akce a rozvíjet různé projekty napříč regiony. AF se hlásí k široce pojatému směru sociálního anarchismu, jehož cílem je zejména propagace anarchistických myšlenek a budování hnutí a struktur, které jim mohou být základem pro uplatňování v praxi, ať již „tady a teď" či v revoluční perspektivě. Postavení všech členů a členek federace je rovnocenné, neexistuje žádná forma hierarchie, veškerá rozhodnutí jsou činěna zdola se snahou o vzájemný konsenzus. Jednotlivé lokální skupiny pak rozhodují o své činnosti samostatně a informují o ní zbytek federace na sjezdech, které se konají zpravidla na jaře a na podzim. Mnozí z nás jsou aktivní i v jiných aktivistických kolektivech, například ve skupinách Food not Bombs (FNB), či se kolektivně i individuálně podílíme na akcích a projektech jiných antiautoritářských organizací. Mezi ty, které jsou nám nejblíže, patří Antifašistická akce (AFA), Iniciativa Ne rasismu! (INR) či Volná komunita VAP. Naše organizace je součástí Internacionály anarchistických federací (IFA).

Jsme přesvědčeni, že alternativa je možná. Nejsme sociální inženýři ani dogmatici, abychom tvrdili, jak by měla přesně vypadat. Chceme o alternativách především vyvolat diskusi. Jako anarchisté a anarchistky se však domníváme, že má-li jít o skutečnou alternativu a ne o pouhou variaci na poznané autoritářské systémy (kapitalismus, bolševismus apod.), měla by být založena na následujících principech: samospráva (každý se může podílet buď přímo, nebo prostřednictvím úkolovaných a kdykoli odvolatelných zástupců na záležitostech, které se jej týkají), svoboda (každému je umožněn jeho osobní rozvoj, pochopitelně s respektováním svobody druhých) a sociální spravedlnost (spravedlivá organizace ekonomiky, která by měla uspokojovat potřeby každého místo toho, aby sloužila zisku úzké skupiny). Naším cílem je emancipovaný člověk žijící ve společnosti založené na uvedených principech, kde se může plnohodnotně spolupodílet na jejím fungování a v co největší míře rozhodovat o svém životě.

Obrázek o činnosti AF si můžete udělat například z výročního přehledu aktivit v roce 2015, který naleznete na následujícím odkazu:
www.afed.cz/text/6342/anarchisticka-federace-v-roce-2015

A3 — nástěnné noviny, které vychází každý měsíc, na webu AF jsou ke stažení a každý, kdo má zájem, je může tisknout a šířit výlepem v ulicích, na pracovišti, ve škole…

ZDOLA — příležitostný zpravodaj AF zaměřený vždy na konkrétní téma určený k volnému šíření.

EXISTENCE — anarchistická revue vydávaná AF, která vychází každý čtvrtrok a je z části věnována určitému tématu, mimoto obsahuje přehled aktivit antiautoritářského hnutí a jeho publicistiky, stejně jako teoretické a historické texty či praktické inspirace. Poslední číslo bylo věnováno tématu fašizace a to další se zaměří na transatlantickou dohodu TTIP.

NAKLADATELSTVÍ AF — zaměřuje se na vydávání brožur, knih a komiksů. Z posledních publikací doporučujeme brožury *Ukrajina 2013—2014: pohled anarchistů* a *Sociální protestní hnutí v 21. století* či knihy *Bůh a stát* od M. Bakunina a *Neviditelné vraždy* od I. Falkovského.

PROTI KAPITALISMU — různými způsoby se snažíme kritizovat systém kapitalistického útlaku, ekonomickou globalizaci v režii nadnárodních korporací a horního promile populace a hegemonní neoliberální ideologii.

PROTI XENOFOBII — vystupujeme proti příčinám i projevům fašizujících tendencí ve společnosti a podporujeme solidární aktivity na pomoc lidem prchajícím před válkami a bídou.

PROTI REPRESI — před rokem provedla policie s velkou slávou rozsáhlou razii v rámci operace Fénix s cílem rozkrýt, kriminalizovat a paralyzovat anarchistické hnutí. Následná obvinění se ukázala být policejní konstrukcí za přispění agentů provokatérů. Naší zbraní je solidarita.

ZA AUTONOMII — podporujeme samosprávné aktivity a prostory, proto také pevně stojíme za pražským autonomním sociálním centrem Klinika, které je jedním z výrazných ostrovů autonomní sebeorganizace.

PRVNÍ MÁJ — bulletin Anarchistické federace vydaný u příležitosti prvomájových akcí roku 2016, které pořádají či na nich nějakým způsobem participují anarchisté a anarchistky. Navazuje na stejnojmenné tituly z let 2002 a 2008 a prvomájový speciál *Zdola* z roku 2014.

AFED@AFED.CZ

AFED.CZ